

ADVIES

5 juli 2011

**Briefadvies betreffende de aanvraag tot definitieve
erkenning van het Regionaal Landschap IJzer en Polder**

De heer Filiep Cardoen
Afdelingshoofd
Agentschap voor Natuur en Bos
Koning Albert II-laan 20
1000 Brussel

datum
uw referentie
onze referentie
betreft

6 juli 2011
BL-GGB/RLREG/ERK/11-03976/LS
01/L14/2011
Briefadvies over de aanvraag tot definitieve erkenning van het Regionaal Landschap
IJzer en Polder

Mijnheer,

Op 4 mei 2011 ontving de Minaraad de adviesvraag betreffende de definitieve erkenning van het Regionaal Landschap IJzer en Polder. Het advies dient binnen een termijn van 60 kalenderdagen na ontvangst van het dossier te worden overgemaakt aan het Agentschap voor Natuur en Bos, i.e. 4 juli. Er werd een dag uitstel gevraagd tot de Raadszitting van 5 juli 2011.

De Minaraad bracht op 7 april 2008 advies uit over de aanvraag tot voorlopige erkenning van het regionaal landschap IJzer en Polder¹. De aanvraag werd toen als “*niet positief*” beoordeeld. In het huidige advies, dat u hieronder kan terugvinden, zal nagegaan worden in welke mate eerder geformuleerde opmerkingen en aanbevelingen van de Minaraad opgevolgd werden.

De Minaraad wenst nog aan te geven op de hoogte te zijn van de principiële beslissingen in het Witboek ‘interne staatshervorming’, die het instrument van regionale landschappen aanbelangen. De Minaraad houdt echter voor het huidige advies grotendeels vast aan het bestaande kader. Er wordt dus nog geen rekening gehouden met eventuele nieuwe ontwikkelingen die zich (zullen) voordoen in het kader van dit Witboek. Waar van toepassing wordt wel soms reeds naar het Witboek verwezen.

1. Juridische situering

Regionale landschappen worden erkend door de minister, bevoegd voor het leefmilieu. De procedure en de voorwaarden (criteria) voor erkenning zijn vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 1998 tot vaststelling van de regels voor de voorlopige en definitieve erkenning van Regionale Landschappen (“Erkenningenbesluit”). Artikel 6, §1, van dit besluit bepaalt de adviesrol van de Minaraad.

2. Algemene opmerkingen

Algemeen stelt de Minaraad vast dat het erkenningsdossier van het regionaal landschap IJzer en Polder duidelijk is opgebouwd, met goede toelichtingen die de erkenningsvoorwaarden staven. Bij de voorlopige erkenningsaanvraag van het RL in 2008 stelde de Minaraad vast dat het dossier toen “*zeer onsamenhangend*” en “*zeer onduidelijk*” was. Er is dus een positieve evolutie opgetreden.

De Minaraad beveelt aan om in toekomstige dossiers een overzichtstabel toe te voegen, die concreet de link maakt tussen de verschillende criteria in het Erkenningenbesluit en

¹ Minaraad, Advies van 7 april 2008 over de aanvraag tot voorlopige erkenning van het regionaal landschap IJzer en Polder, 2008|17.

de respectievelijke hoofdstukken in het dossier. Een dergelijke tabel bevordert de overzichtelijkheid en leesbaarheid significant.

3. Formele omkadering

Het RL IJzer en Polder bezit rechtspersoonlijkheid en werd op 1 juli 2009 bij Ministerieel besluit voorlopig erkend.

De begeleidende brief van ANB bij het erkenningsdossier vermeldt dat het RL eerst een verzoek tot definitieve erkenning ingediend heeft bij ANB en niet bij de bevoegde minister, zoals het Erkenningsbesluit vereist. De aanvraag is ook nooit bij ANB toegekomen, waardoor het dossier opnieuw ingediend moest worden. Dit heeft enige vertraging in de procedure bewerkstelligd.

4. Bestuursorganen

De algemene vergadering van het RL telt in totaal 46 stemgerechtigde leden, waarvan 23 leden van de provincie en/of gemeenten, 7 leden uit de natuur- en milieusector en 16 leden uit erkende landbouworganisaties en organisaties ter bevordering van toerisme, recreatie en erkende wildbeheereenheden. Daarnaast zijn er nog 15 adviserende leden. Concrete cijfers van de samenstelling worden in het dossier niet gegeven.

De Minaraad stelt vast dat de AV van het RL is samengesteld conform het Erkenningenbesluit (art. 4, §2). Het aantal effectieve stemgerechtigde leden sluit aan bij het gemiddelde (47) en de mediaan (48) van de andere reeds (voorlopig) erkende RL². De Minaraad wijst wel op de onevenwichtige samenstelling en het opvallend hoog aantal vertegenwoordigers van de provincie (5) en de aangesloten steden en gemeenten (telkens 2-3). Dit werd ook reeds opgemerkt in het advies over de werking van de RL in 2009³. Het dossier vermeldt geen reden voor deze afwijkende aantallen, die een evenwichtige inspraak- en taakverdeling kunnen bemoeilijken. De Minaraad beveelt daarom aan om dit ter dege te bewaken.

De Minaraad wenst ook zijn opmerking over meervoudig stemrecht uit het advies van 7 april 2008 te herhalen⁴. Het dossier geeft hier geen verdere duiding. De Minaraad vraagt dan ook om dit in een volgend document wel te verduidelijken.

De Minaraad stelt vast dat de samenstelling van de raad van bestuur conform is aan art. 4, §3 van het Erkenningenbesluit: minstens 1/3 bestaat uit vertegenwoordigers van de provincie en gemeenten/steden (9) en minstens 1/3 uit vertegenwoordigers van de milieu- en natuurverenigingen (6).

De algemene vergadering en de raad van bestuur kwamen in de periode van de voorlopige erkenning respectievelijk vijf keer (gemiddeld twee keer per jaar) en dertien keer (elk jaar min. vijf maal) samen. Dit komt overeen met de meeste van de andere reeds (voorlopig) erkende RL⁵.

² Zie advies Minaraad van 2 september 2010 aangaande de 'evaluatie van de werking van de Regionale Landschappen in 2009' (2010|42), aangevuld met gegevens van de recentere voorlopig erkende RL Rivierenland en Zuid-Hageland.

³ Zie advies Minaraad van 2 september 2010 aangaande de 'evaluatie van de werking van de Regionale Landschappen in 2009' (2010|42), aangevuld met gegevens van de recentere voorlopig erkende RL Rivierenland en Zuid-Hageland.

⁴ Minaraad, Advies van 7 april 2008 over de aanvraag tot voorlopige erkenning van het regionaal landschap IJzer en Polder, 2008|17.

⁵ Zie advies Minaraad van 2 september 2010 aangaande de 'evaluatie van de werking van de Regionale

De verslagen van vergaderingen werden als bijlage bij het dossier gevoegd. Bij deze verslagen ontbreekt echter een lijst van de respectievelijke instanties die de aanwezigen vertegenwoordigen. Dit is nochtans noodzakelijk voor een goede verslaggeving. Het ontbreken van aanwezigheidslijsten maakt het moeilijk om de procentuele vertegenwoordiging van doelgroepen na te gaan. De Minaraad vraagt dan ook om deze gegevens in de toekomst toe te voegen aan de verslagen.

De Minaraad merkt op dat landeigenaars en bosgroepen niet expliciet opgenomen zijn in de bestuursorganen van het RL, ook niet als niet-stemgerechtigd lid. Bij andere RL zijn de beseigenaars soms via de bosgroepen vertegenwoordigd, wat hier niet het geval is. Het RL vermeldt in haar erkenningsdossier wel dat er nauw samengewerkt wordt met de Bosgroep IJzer en Leie om ervaringen uit te wisselen en opportuniteiten rond bosbeheer na te gaan. De Minaraad beveelt aan om deze samenwerking in de toekomst verder uit te bouwen, gezien bosgroepen (evenals landeigenaars) toch belangrijke partners zijn in de open ruimte. Ze kunnen een nuttige bijdrage leveren aan de goede werking van RL, gezien er heel wat mogelijkheden zijn tot gebiedsgerichte samenwerking.

5. Werkingsgebied

Het werkingsgebied van het RL IJzer en Polder strekt zich uit over acht aaneengesloten gemeenten met een totale oppervlakte van 59.129 ha. Dit werkingsgebied onderscheidt zich geografisch van de omgevende streken en bezit een typisch landschap (stroombekken IJzer) met hoge cultuurhistorische en natuurwaarden. Het gebied biedt ook grote mogelijkheden voor natuurontwikkeling en natuurgerichte recreatie en toerisme. Hiermee voldoet het werkingsgebied van het RL IJzer en Polder aan de formele en inhoudelijke vereisten.

6. Activiteitenoverzicht

De Minaraad stelt vast dat het RL IJzer en Polder sinds haar oprichting en voorlopige erkenning heel wat activiteiten heeft ontwikkeld die kaderen binnen het Erkenningenbesluit. Het RL heeft de doelgroepen en het brede publiek actief betrokken bij al de initiatieven en hun uitvoering. Het RL heeft ook ingespeeld op de bijkomende instrumenten die op Vlaams niveau werden uitgewerkt voor RL: het personeelsbestand werd uitgebreid met een bedrijfsplanner en een landschapsanimateur.

De Minaraad benadrukt dat het RL IJzer en Polder haar gebiedsgerichte en thematische activiteiten gedegen moet verder zetten. In het dossier wordt aangegeven dat veel reeds opgestarte activiteiten ook in de toekomst verder uitgebouwd en opgevolgd zullen worden, naast de opstart van nieuwe initiatieven in samenwerking met de doelgroepen. Dit werd opgenomen in de krachtlijnen en de meerjarenplanning voor de komende periode van definitieve erkenning. De Minaraad beoordeelt dit positief.

Het RL IJzer en Polder voldoet aan de voorwaarden van het Erkenningenbesluit inzake verplichte activiteiten (landschapskrant, vormingsactiviteiten en publieksactiviteiten).

7. Boekhouding en financiën

In het aanvraagdossier voor voorlopige erkenning van het RL IJzer en Polder in 2008 ontbraken details over de financiën van het RL. De Minaraad heeft toen in haar advies opgemerkt dat *“hiervan ter gelegenheid van een voorlopige erkenning geen punt gemaakt wordt, maar dat het betrokken regionaal landschap hierover na erkenning toch klaarheid zal moeten verschaffen”*.

Het aanvraagdossier voor definitieve erkenning bevat nu wel een financiële terug- en vooruitblik, die een overzicht geven van de (voorziene) inkomsten en uitgaven van de voorlopige en definitieve erkenningsperiodes. Er werd ook een analyse opgenomen van de sterktes, zwaktes, kansen en trends. Een belangrijk punt hierbij, dat in het dossier verschillende keren herhaald wordt, is de recente afbouw van de subsidies vanuit de Vlaamse Overheid. Om een goede werking van regionale landschappen in stand te houden, zal de financiering van het instrument vermoedelijk herbekeken moeten worden. Besprekingen hieromtrent zullen moeten gebeuren in het kader van de principiële beslissingen in het Witboek.

8. Conclusie

Aansluitend bij hoger genoemde bemerkingen adviseert de Minaraad positief over de aanvraag tot definitieve erkenning van het regionaal landschap IJzer en Polder.

Het advies werd unaniem goedgekeurd.

Met de meeste hoogachting,

Marc Van den Bosch,
voorzitter Minaraad